

Thư gửi con gái của cha để Facebook

■ PHẠM THỊ LY (dịch)

Con gái yêu Max của cha,

Mẹ con, và cha, không đủ lời lẽ để diễn tả hết niềm hy vọng về tương lai mà con đã mang lại cho cha mẹ. Cuộc sống mới của con đầy hứa hẹn, và cha mẹ hy vọng con sẽ hạnh phúc và khỏe mạnh để con có thể khám phá hết cuộc sống ấy. Con đã cho cha mẹ một lý do để nói lên cảm nhận của mình về một thế giới mà cha mẹ hy vọng là thế giới mà con sẽ sống trong tương lai.

Như mọi bậc cha mẹ khác, cha và mẹ mong con trưởng thành trong một thế giới tốt hơn thế giới hôm nay.

Tuy những dòng tin trên báo chí thường tập trung phản ánh những gì không ổn, thực ra xét về nhiều mặt thế giới đang trở nên tốt hơn. Y khoa được cải tiến. Đói nghèo đang giảm bớt. Kiến thức đang tăng trưởng. Con người kết nối ngày càng mạnh mẽ. Tiến bộ kỹ thuật trong mọi lĩnh vực có nghĩa là cuộc sống của con sẽ tốt hơn của chúng ta hiện nay rất nhiều.

Cha và mẹ sẽ làm phần việc của mình để biến những thứ ấy thành hiện thực, không phải chỉ vì cha mẹ yêu con, mà còn vì chúng ta có một trách nhiệm đạo đức với tất cả mọi đứa trẻ của những thế hệ kế tiếp.

Cha và mẹ tin rằng tất cả mọi cuộc đời đều có một giá trị bình đẳng, trong đó có những người thuộc về thế hệ tương lai. Xã hội chúng ta hôm nay có nghĩa vụ đầu tư trong hiện tại để cải thiện cuộc sống của tất cả những người sẽ được sinh ra trên thế giới này, không chỉ vì những người đang sống hôm nay.



Nhưng hiện nay, không phải lúc nào chúng ta cũng cùng nhau hướng nguồn lực của mình vào việc tạo ra những cơ hội và giải quyết những vấn đề lớn nhất mà thế hệ của con sẽ phải đương đầu.

Hãy xem vấn đề bệnh tật của con người. Ngày nay chúng ta đã tiêu một số tiền lớn gấp 50 lần cho việc chữa bệnh thay vì cho việc nghiên cứu sao cho đừng mắc bệnh.

Thuốc chữa bệnh chỉ mới là một ngành khoa học thực sự chưa đầy 100 năm, và chúng ta đã thấy những thứ thuốc có thể chữa khỏi hoàn toàn một số bệnh, và tiến bộ đáng kể trong việc tìm kiếm thuốc cho những bệnh khác. Vì

công nghệ ngày càng tiến bộ, chúng ta sẽ có những thành tựu nổi bật trong việc phòng chống, chữa trị, hay quản lý được tất cả hay hầu hết các thứ bệnh trong vòng 100 năm tới. Ngày nay, hầu hết mọi người chết vì năm lý do: bệnh tim, ung thư, đột quy, thoái hóa thần kinh, và bệnh nhiễm trùng. Chúng ta có thể đẩy mạnh tiến trình chữa các bệnh này, cũng như nhiều vấn đề khác.

Khi cha mẹ nhận ra rằng thế hệ của con, và con cháu của con, có thể không còn phải chịu đựng những căn bệnh này nữa, chúng ta cũng có trách nhiệm dùng những khoản đầu tư của mình cho việc biến điều này thành hiện thực. Mẹ con, và cha, muốn làm phần việc của mình.

Ngày 19 tháng 5 năm 2012, Zuckerberg làm hôn lễ với Priscilla Chan, là con một người Việt gốc Hoa.

Ngày 2/12/2015, Mark Zuckerberg và cô vợ Priscilla Chan đã thông báo với cả thế giới về sự chào đời của cô con gái đầu lòng Max. Cùng với đó, Anh sẽ quyên góp 99% cổ phần của mình để làm từ thiện (ước tính 45 tỷ USD).

Dưới đây là bức thư của cha để facebook viết tặng cô con gái đang yêu của mình.



Chưa bệnh sẽ cần phải có thời gian. Trong khoảng thời gian năm hay mười năm, dường như chúng ta không tạo ra bao nhiêu khác biệt. Nhưng qua nhiều năm tháng, những hạt giống ta gieo hôm nay sẽ nảy mầm, và một ngày nào đó, con và con cháu của con sẽ thấy cái mà hôm nay chúng ta chỉ có thể tưởng tượng: một thế giới không còn đau đớn vì bệnh tật.

Có bao nhiêu là cơ hội như thế. Nếu xã hội tập trung sức lực nhiều hơn cho những thách thức to lớn này, chúng ta sẽ để lại cho thế hệ sau một thế giới tốt hơn rất nhiều.

Hy vọng của cha và mẹ đối với thế hệ

của con tập trung vào hai ý tưởng: mở rộng tiềm năng của con người và thúc đẩy sự bình đẳng.

Mở rộng tiềm năng của con người là đẩy xa cái biên giới của sự tuyệt vời mà đời sống con người có thể đạt đến.

Liệu con có thể học và trải nghiệm nhiều hơn chúng ta ngày nay cả trăm lần?

Liệu thế hệ chúng ta có thể tìm được các thứ thuốc chữa bệnh để thế hệ của con có thể sống lâu hơn và khỏe mạnh hơn?

Liệu chúng ta có thể kết nối cả thế giới để con có thể tiếp cận nhiều hơn với

từng ý tưởng, từng con người, và từng cơ hội?

Liệu chúng ta có thể kiểm soát và tận dụng năng lượng sạch tốt hơn để con có thể phát minh những thứ mà chúng ta chưa thể nhận thức được ngày nay, trong khi bảo vệ môi trường sống?

Liệu chúng ta có thể nuôi dưỡng tinh thần khởi nghiệp để con có thể xây dựng bất cứ doanh nghiệp nào và giải quyết bất cứ khó khăn nào để nó phát triển một cách hòa bình và thịnh vượng?

Thúc đẩy bình đẳng nghĩa là bảo đảm rằng tất cả mọi người đều có thể tiếp cận với mọi cơ hội – bất kể họ sinh ra trong quốc gia nào hay hoàn cảnh kinh tế gia đình của họ như thế nào.

Xã hội chúng ta phải làm điều này không chỉ vì công lý hay từ thiện, mà là cho sự tiến bộ và vĩ đại của loài người.

Ngày nay, chúng ta đang bị cướp mất những tiềm năng đáng lẽ có thể có. Cách duy nhất để đạt đến toàn vẹn tiềm năng của mình là xây dựng những kênh vận chuyển tài năng, ý tưởng, và đóng góp của từng con người trên thế giới này.

Liệu chúng ta có thể xóa bỏ nạn nghèo đói?

Liệu chúng ta có thể đem lại cho tất cả mọi người sự chăm sóc y tế cơ bản nhất?

Liệu chúng ta có thể xây dựng những cộng đồng xã hội bao gồm được mọi thành phần và hoan nghênh mọi khác biệt?

Liệu chúng ta có thể vun đắp cho mối

quan hệ hiểu biết và hòa bình giữa các dân tộc của mọi quốc gia?

Liệu chúng ta có thể thực sự trao quyền cho tất cả mọi người – phụ nữ, trẻ em, những người thiểu số, những người nhập cư và bị cô lập?

Nếu thế hệ chúng ta hôm nay biết đầu tư đúng đắn, câu trả lời cho mỗi câu hỏi trên đây sẽ là: **CHÚNG TA CÓ THỂ!** Và hy vọng rằng câu trả lời này sẽ đến trong khoảng thời gian sống của cuộc đời con.

Sứ mạng này- mở rộng tiềm năng của con người và thúc đẩy bình đẳng, sẽ đòi hỏi một cách tiếp cận mới cho tất cả những việc hướng tới mục tiêu ấy.

Chúng ta phải đầu tư dài hạn cho 25,50, thậm chí 100 năm. Những thách thức lớn nhất đòi hỏi một tầm nhìn xa và không thể giải quyết được bằng tư duy ngắn hạn.

Chúng ta phải gắn kết với những người mà mình phục vụ. Chúng ta không thể trao quyền cho họ nếu không hiểu nhu cầu và khát vọng của những cộng đồng này.

Chúng ta phải xây dựng công nghệ để tạo ra sự thay đổi. Nhiều tổ chức đầu tư tiền bạc cho việc giải quyết những vấn đề này, nhưng hầu hết tiến bộ đạt được là từ đổi mới sáng tạo.

Chúng ta phải tham gia vào chính sách và các cuộc vận động nhằm định hình những vấn đề gây tranh luận. Nhiều tổ chức không muốn làm việc này, nhưng sự tiến bộ phải được hỗ trợ bởi các phong trào lớn rộng mới có thể tồn tại bền vững.

Chúng ta phải hậu thuẫn cho những người lãnh đạo mạnh mẽ nhất và độc lập nhất trong từng lĩnh vực. Kết hợp với các chuyên gia cho sứ mệnh này sẽ có hiệu quả hơn là tự chúng ta cố dẫn dắt những nỗ lực ấy.

Chúng ta phải dám chấp nhận rủi ro hôm nay để học bài học cho ngày mai. Chúng ta vẫn đang ở buổi đầu trong quá trình học hỏi, và nhiều thứ chúng



ta đang cố gắng có thể sẽ không có kết quả. Nhưng chúng ta lắng nghe, học hỏi, và không ngừng cải thiện.

Kinh nghiệm của cha và mẹ với việc cá nhân hóa quá trình học tập, tiếp cận internet, y tế và giáo dục cộng đồng đã và đang định hình triết lý sống của cha và mẹ.

Thế hệ của cha và mẹ lớn lên trong những lớp học tất cả mọi người học cùng một thứ như nhau, với nhịp điệu như nhau, bất kể chúng ta muốn gì hay quan tâm tới điều gì. Thế hệ của con sẽ xác định mục tiêu cho những gì con muốn trở thành, một kỹ sư, nhân viên y tế, nhà văn, hay người lãnh đạo cộng đồng. Con sẽ có mọi phương tiện công nghệ giúp con học tốt nhất và biết con cần tập trung cho thứ gì. Con sẽ tiến bộ nhanh chóng ở những môn con quan tâm nhiều nhất, và được giúp đỡ khi cần,

trong những vấn đề gai góc khó khăn. Con sẽ khám phá những chủ đề thậm chí chưa hề có trong nhà trường ngày nay. Thầy cô giáo của con sẽ có những công cụ và dữ liệu tốt hơn để giúp con đạt tới mục tiêu của mình.

Hơn thế nữa, học trò khắp nơi trên thế giới sẽ có thể cá nhân hóa công cụ học tập nhờ internet, dù cho họ không sống gần những trường tốt. Dĩ nhiên cần nhiều thứ chứ không chỉ là công nghệ để có thể cho mỗi người một khối điểm bình đẳng trong đời, nhưng cá nhân hóa việc học có thể là một cách có khả năng mở rộng để cho mọi đứa trẻ một nền giáo dục tốt hơn, và một cơ hội bình đẳng hơn.

Chúng ta đang bắt đầu xây dựng công nghệ này, và kết quả sẽ rất hứa hẹn. Không chỉ là học sinh làm bài thi tốt hơn, mà là đạt được kỹ năng và sự tự



tin để học điều mà các em muốn. Con đường này chỉ vừa mới bắt đầu. Công nghệ và việc giảng dạy sẽ được cải thiện đáng kể qua từng năm của con trong nhà trường.

Mẹ con và cha đều đã từng dạy học và chúng ta đã thấy làm sao để việc này có kết quả tốt. Sẽ phải làm việc với các nhà lãnh đạo mạnh mẽ nhất trong lĩnh vực giáo dục để giúp các trường học trên thế giới áp dụng cá nhân hóa quá trình học tập. Sẽ cần phải gắn với cộng đồng, đó là lý do vì sao chúng ta bắt đầu ở San Francisco Bay Area. Sẽ cần xây dựng những công nghệ mới và thử nghiệm những ý tưởng mới. Và sẽ phải trải qua nhiều sai lầm, phải học nhiều bài học trước khi đạt được những mục tiêu này.

Nhưng một khi hiểu rõ về thế giới mà chúng ta có thể tạo ra cho thế hệ của con, chúng ta có trách nhiệm tập trung

các khoản đầu tư của mình vào tương lai, để biến những điều này thành hiện thực.

Cùng với nhau, chúng ta sẽ có thể làm điều này. Và khi chúng ta làm việc ấy, cá nhân hóa quá trình học tập sẽ không chỉ giúp học sinh ở những trường tốt, mà còn giúp mang lại cơ hội bình đẳng hơn cho bất cứ ai, miễn là họ có kết nối internet.

Nhiều cơ hội tuyệt vời cho thế hệ của con sẽ đến bằng cách cho tất cả mọi người tiếp cận internet.

Mọi người thường nghĩ internet chỉ là để giao tiếp và giải trí. Nhưng với nhiều người trên thế giới này, internet có thể là một cái phao cứu sinh.

Nó mang lại nền giáo dục cho họ nếu họ không sống gần một trường học tốt. Nó mang lại thông tin y tế để phòng

tránh bệnh tật, để nuôi con khỏe mạnh nếu họ không sống gần bác sĩ. Nó mang lại dịch vụ tài chính nếu họ không sống gần ngân hàng. Nó mang lại khả năng tiếp cận với cơ hội và việc làm nếu họ không ở trong một nền kinh tế mạnh.

Internet quan trọng đến nỗi, cứ mười người tiếp cận được với internet, một người được thoát nghèo và một công việc mới được tạo ra.

Nhưng vẫn có hơn một nửa dân số thế giới, hơn bốn tỉ người, chưa được tiếp cận internet.

Nếu thế hệ của chúng ta có thể kết nối họ, chúng ta có thể đưa hàng trăm triệu người thoát khỏi đói nghèo. Chúng ta có thể giúp hàng trăm triệu đứa trẻ được giáo dục, và cứu được hàng trăm triệu cuộc sống nhờ giúp mọi người phòng tránh bệnh tật.



Đây là một nỗ lực dài hạn có thể được nâng cao nhờ công nghệ và sự hợp tác. Nó sẽ cần phát minh những công nghệ mới để giúp internet có giá rẻ hơn và đem đến những vùng sâu vùng xa. Sẽ phải hợp tác với chính phủ các nước, các công ty, các tổ chức phi lợi nhuận. Sẽ phải gắn kết với các cộng đồng để hiểu rõ nhu cầu của họ. Những người tốt có quan điểm khác nhau về con đường tốt nhất để tiến về phía trước, và chúng ta sẽ có thể nhiều cách khác nhau trước khi có thể thành công.

Nhưng làm việc cùng nhau chúng ta sẽ có thể thành công và tạo ra một thế giới bình đẳng hơn.

Công nghệ tự nó không thể giải quyết được mọi vấn đề. Xây dựng một thế giới tốt đẹp hơn bắt đầu với việc xây dựng những cộng đồng khỏe mạnh và lành mạnh.

Trẻ em có những cơ hội tốt nhất khi chúng có thể học. Và chúng học tốt nhất khi khỏe mạnh.

Sức khỏe bắt đầu rất sớm, từ một gia đình yêu thương, dinh dưỡng tốt và môi trường an toàn, ổn định. Những đứa trẻ phải trải qua kinh nghiệm đau buồn trong thời thơ ấu thường lớn lên với thân thể và trí tuệ kém mạnh mẽ. Nhiều nghiên cứu đã cho thấy sức khỏe

thể chất kém làm thay đổi sự phát triển thần kinh và dẫn tới khả năng nhận thức thấp.

Mẹ của con là một bác sĩ và là nhà giáo dục, đã sớm nhận ra điều này.

Nếu con có một tuổi thơ không lành mạnh, thật là khó mà đạt đến mọi tiềm năng.

Nếu con phải lo lắng về miếng ăn hay tiền thuê nhà, hay lo lắng về môi trường nhiều tội phạm chung quanh, thì thật là khó đạt đến mọi tiềm năng của con.

Nếu con lo sợ phải vào tù thay vì đến trường ĐH vì màu da của con, vì gia đình con có thể bị trục xuất do tình trạng



nhập cư, hay con có thể là nạn nhân của bạo lực chỉ vì tôn giáo hay khuynh hướng giới tính của con, thì thật là khó mà đạt được mọi tiềm năng.

Chúng ta cần những tổ chức hay thiết chế hiểu được rằng những vấn nạn này có liên đới với nhau. Đó là triết lý của một kiểu trường học mới mà mẹ con đang xây dựng.

Bằng cách liên kết các trường, các trung tâm y tế, các nhóm phụ huynh, chính quyền địa phương, và bằng cách bảo đảm cho mọi đứa trẻ có đủ thực phẩm để ăn và được chăm sóc tốt, chúng ta có thể bắt đầu giải quyết những bất

binh đẳng ấy. Chỉ khi ấy chúng ta mới có thể cùng bắt đầu mang lại cho mọi người một cơ hội bình đẳng.

Sẽ mất nhiều năm để xây dựng mô hình này. Nhưng đó là một ví dụ khác cho thấy việc mở rộng tiềm năng của con người và thúc đẩy bình đẳng có mối liên hệ chặt chẽ với nhau như thế nào. Nếu chúng ta muốn một trong hai thứ ấy, chúng ta đều phải trước hết là xây dựng một cộng đồng lành mạnh và bao gồm được mọi thành phần.

Để thế hệ của con được sống trong một thế giới tốt đẹp hơn, có bao nhiêu là thứ mà thế hệ của cha và mẹ có thể làm.

Hôm nay, mẹ con và cha đã cam kết dành cuộc đời mình cho việc làm phần việc nhỏ bé đóng góp cho công cuộc giải quyết những thách thức ấy. Cha sẽ vẫn phục vụ Facebook như một người quản lý cấp cao trong nhiều năm tới, nhưng những vấn đề này quá quan trọng để chờ cho con lớn lên mới bắt đầu. Bằng cách khởi sự lúc tuổi còn trẻ, ta và mẹ con hy vọng sẽ nhìn thấy kết quả công việc ấy trong giới hạn của đời mình.

Vì con bắt đầu một thế hệ mới của dòng họ Chan Zuckerberg, chúng ta cũng bắt đầu một Quỹ có tên gọi Sáng kiến Chan Zuckerberg nhằm kết nối con người trên toàn thế giới trong việc mở rộng tiềm năng của con người và thúc đẩy sự bình đẳng. Lĩnh vực trọng tâm ban đầu của chúng ta sẽ là cá nhân hóa quá trình học tập, thuốc chữa bệnh, kết nối con người, và xây dựng những cộng đồng mạnh.

Chúng ta sẽ hiến tặng 99% cổ phần của Facebook – hiện giờ khoảng chừng 45 tỉ USD – trong cả cuộc đời chúng ta nhằm thực hiện sứ mạng này. Chúng ta biết rằng đó chỉ là một đóng góp nhỏ bé so với những nguồn tài nguyên và tài năng của những người đã và đang giải quyết những vấn đề ấy. Nhưng chúng tôi muốn làm những gì mình có thể làm được, chung sức với rất nhiều người khác.

Chúng tôi sẽ chia sẻ nhiều thông tin hơn trong thời gian tới khi ổn định việc gia đình và qua kỳ nghỉ sinh. Chúng tôi hiểu các bạn có nhiều câu hỏi tại sao và như thế nào chúng tôi làm điều này.

Vì chúng tôi trở thành cha mẹ và bước vào một chương mới trong cuộc đời, chúng tôi muốn chia sẻ sự tri ân sâu sắc của chúng tôi với tất cả những người biến điều này thành hiện thực.

Chúng tôi có thể làm điều này chỉ vì chúng tôi có một cộng đồng toàn cầu mạnh mẽ ở phía sau. Việc xây dựng Facebook đã tạo ra nguồn lực để cải thiện thế giới cho thế hệ tương lai. Mỗi một thành viên trong cộng đồng Facebook đều có vai trò trong công việc này.

Chúng ta có thể tạo ra tiến bộ hướng về những cơ hội này chỉ bằng cách đứng trên vai các chuyên gia – những người hướng dẫn, đối tác, và rất nhiều người tuyệt vời đã đóng góp cho việc xây dựng lĩnh vực này.

Và chúng tôi chỉ có thể tập trung vào việc phục vụ cộng đồng này và sứ mạng này, bởi vì chúng tôi có một gia đình yêu thương, những người bạn luôn hỗ trợ, những người đồng nghiệp thật là tuyệt vời. Chúng tôi hy vọng các bạn cũng có những mối quan hệ sâu sắc và đầy cảm hứng như thế trong cuộc đời các bạn.

Max, cha và mẹ yêu con, và cảm thấy một trách nhiệm lớn lao để lại thế giới này như một nơi tốt đẹp hơn cho con và con cháu của con. Cha và mẹ chúc con một cuộc đời tràn đầy tình yêu, hy vọng và niềm vui, như con đã mang đến cho cha mẹ. Cha và mẹ nóng lòng muốn nhìn xem con sẽ mang lại gì cho thế giới này.

Yêu con

Cha và mẹ